

כשרות ברפואה אלטרנטיבית

ברשות היושב ראש, ברשות כבוד הרבנים, בעצם היה צריך להתחיל את השיחה כבוד הראשון לציון הרב בקשי דורון, את כל ישיבת הכשרות ואני ארשה לעצמי מספר משפטים לפני שאעבור לנושא. אחד הנושאים החשובים בכל תפקיד הרבנות הוא לדאוג לכשרות. כשרות בעצמה היא בעיה מספיק מסובכת ויש לנו הרבה בעיות איתה. אבל אנחנו רוצים ומצליחים, וכאן ג"כ בעזרת הראשון לציון התחלנו לעבוד על סכמות של כשרות במסגרת ה - ECK ואנחנו מנסים ליצור כשרות אחידה או לפחות טרנספרנטיות, שכל אדם שמקבל מוצר באיזה שהוא מקום יודע בדיוק במה מדובר. זו המטרה של ההכשרות האירופית ואנחנו מקוים לעמוד בה.

אנחנו יודעים שמוטל עלינו לספק אוכל כשר, אוכל זה כבר דבר שהוא פחות או יותר מובן לנו. מה המצב עם תרופות? אנחנו מקבלים לעיתים קרובות שאלות על תרופות, האם התרופות הללו כשרות או לא, וכמובן הבעיה העיקרית היא מצב החולה. במקום שיש צורך חיוני, פיקוח נפש, אין לנו בכלל שאלות. השאלות הן במקום שיש טיפול רפואי חיוני שאיננו בדיוק פיקוח נפש, בעיות בהתאמה של תרופות וכדו'. למשל לפני פסח, על תרופות שאנחנו לא יודעים את המקור שלהן הנושא רחב מאוד, והשאלה היא באיזה מידה חייבים לטפל בנושא זה כי עכ"פ נעשה שינוי בחומר ומדובר בחולה מסוכן. יותר מסובך הוא המצב כשהחולה איננו כל כך חולה או שהתרופה איננה תרופה, מה עלי לעשות. במידה שהחולה הוא חולה והתרופה היא תרופה, יותר טובה או פחות טובה זו שאלה רבנית גרידא.

יש שלושה כיווני מחשבה: א. הכיוון הראשון הוא רפואה מונעת. אם ע"י האכילה שאנחנו אוכלים היום, נניח אורז בלי סובין או חיטה כמו שהיא, יש מחסור בויטמינים. את המחסור בויטמינים צריכים להשלים. החולה שומע מהרופא: אתה רוצה למנוע את המחלות של חוסר ויטמינים, חוסר סידן וכו' תקח תרופה פלונית.

יש היום לעיתים קרובות צורך לתת תרופות מיוחדות. אחת השאלות שעמדה בפני היתה, שמן דגים בקפסולות של ג'לטין. שתי שאלות עקרוניות: אחת, האם מותר לקבל שמן דגים שנעשה שלא בהשגחה. השנייה, האם אנחנו צריכים להשתמש בקפסולות כשרות או אפשר להשתמש בקפסולות של ג'לטין רגילות? הדבר היה מסובך מפני שהדעות של הרבנים הראשיים דאז לא היו שוות ולא יכלנו ליצר את שמן הדגים הזה. שמן הדגים הזה הוא חיוני למנוע חוסר בויטמין D וע"י שמן דגים אפשר למנוע התקפי לב בשלב הבא. זו אינה רפואה, זה תרופה מונעת. השאלה העומדת לדיון היא, באיזה רמת כשרות צריכים לטפל ברפואה המונעת.

כיוון מחשבה שני הוא רפואה אלטרנטיבית. ישנה רפואה שמלמדים אותה בבתי הספר וישנה רפואה שבנויה על כל מיני דברים אחרים, כמו שהיו מדברים על התרופה של הסבתא. מקבלים משהוא שהיה מקובל ויכול להיות נכון או לא נכון. אם יש למשהו צהבת ושמים על הטבור שלו יונים והיונים האלה מתות הנסיון מראה שאכן זה כך, אבל כל רופא יאסור להשתמש בשיטה הזו. יש סיפור יפה של נושא פרס נובל בפיסיקה שתלה על דלתו פרסה של סוס. אז שאל אותו מישהו, אתה פיזיקאי גדול כזה באמת מאמין שפרסה של סוס מביאה מזל? הוא ענה, ודאי שאני לא מאמין, אבל זה מביא את המזל. השאלה היא ברפואה הזו יש נסיון אבל להגדיר אותה כרפואה אסור לנו, אבל עובדה שאנשים משתמשים בה מכיון שהיא מועילה. יש ארצות שהיא מותרת בצורה זו יש ארצות שהיא מותרת בצורה אחרת. יש ארצות שיש בהם לימוד לקראת רפואה אלטרנטיבית כזאת. והשאלה, האם מותר לנו לתת תרופות שניתנות במסגרת תרופה אלטרנטיבית כזו, כשהן אינן כשרות.

כיוון מחשבה שלישי, הרפואה ההומאופטית. יש דבר מענין, אנחנו יודעים שחומרים מסוימים בגוף גורמים לארלגנים. אם בני"א מקבל כמות קטנה של חומר, החומר הזה מפעיל בגוף פעילות מעבר לפרופורציה המתאימה. כתוצאה מכך יש פעילות. את הדבר הזה ניצלנו לצורך רפואי. רואים שאם מכניסים לגוף כמויות קטנות של חומר מסויים, זה יכול לפעול אפילו יותר חזק מהחומר

עצמו. כתוצאה מכך משתמשים היום בחומרים שמדללים אותם. לאחר הדילול נשאר שם אחד למליון, אחד לעשרה מליון, אחד למאה מליון, כמות קטנטנה. מה יהיה דינו של חומר טריפה ממש שאנו מדללים אותו ונותן אותו בכמות מינונית שהוא אחד למאה מליון, ואף פעם לא יאכל ממנו כזית. השאלה האם הגשת תרופה כזו כשהחומר הוא טריפה ממש יאסר, או שאנחנו אומרים שבגלל שאין בו כדי אכילה הוא מותר? מצד שני הוא נמצא, הוא פעיל, החולה לוקח אותו במטרה מסוימת, השאלה היא האם מותר להשתמש בזה?

שלושת השאלות שהעלינו הן: א. האם מדובר בתרופות במובן הנכון? ב. האם יש בהם כדי אכילה? ג. כשאנחנו אומרים שמותר להשתמש בחומר מסוים, שהוא בעל טעם גרוע האם זה מצד נותן טעם לפגם, כך שאם עושים אותו בעל טעם טוב, האם יאסר בשל כך?